

Finansregnskap

Introduksjon til det dobbelte bokholderis prinsipp (student)

Årsregnskapet

Lærbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Regnskapsføring

Historisk oversikt

- Regnskapsføring i 4000 år
 - India, Kina, Arabia og Egypt
- Dobbelte bokholderis prinsipp
 - I bruk av italienske kjøpmenn allerede på 1300 tallet
 - Beskrevet første gang av den italienske munken Luca Pacioli i 1494
 - Kontroll mot underslag og bedrageri
 - Kontroll med kapitalbruken i foretaket

Årsregnskapet

Lærbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Enkeltpersonforetak

Definisjon:

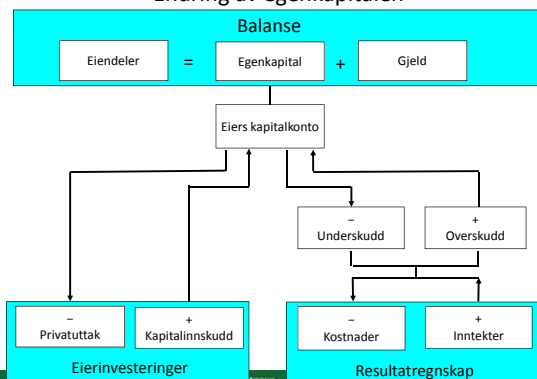
- Virksomhet som utøves for en enkeltpersons regning og risiko
 - Innehaverens (eierens) næringsvirksomhet skattlegges sammen med personens øvrig inntekt og formue
 - Innehaveren har ubegrenset personlig ansvar for all gjeld

Årsregnskapet

Lærbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Endring av egenkapitalen

Årsregnskapet

Lærbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Dobbelte bokholderis prinsip

• Grunnregel

En transaksjon skal alltid bokføres på minst to steder (kontoer), med like store beløp til debet og til kredit.

- Dagens betegnelser innenfor regnskapsfaget har sin bakgrunn i den italienske renessansen (1400 tallet). Forretningsspråket var den gang på latin. Begrepene debet og kredit oppstod i forbindelse med kredittgivning:

- Debet, kommer fra det latinske ordet *debeo* – gjeld til meg (eieren)
- Kredit, kommer fra det latinske ordet *credo* – gjeld (til andre)

Konto

Navnet til kontoen angis her	
Debet	Kredit
Venstresiden av en konto er <i>debet</i>	Høyresiden av en konto er <i>kredit</i>

- Vi oppretter en konto for hver post i regnskapet
- En konto viser informasjon om transaksjonene, detaljene, for en bestemt post i regnskapet, en eiendel, gjeld, egenkapital eller resultatpost.

T-konto illustrert

Karis Blomster				
Bankinnskudd				
	Debet		Kredit	
Innskudd	1) 100 000	3) 60 000		Uttak
- " -	4) 12 000	6) 8 000		- " -
- " -	7) 15 000	9) 32 000		- " -
- " -	8) 3 000	10) 15 000		- " -
- " -	130 000	115 000		
	Saldo 15 000			

En saldo er forskjellen mellom debet og kredit

Dobbelte bokholderis prinsip Regnskapets tosidighet

Balansen			
Debet		Kredit	
Eiendeler		Egenkapital	
		Gjeld	
Debet	Kredit	Debet	Kredit

Anvendelse av midler

Anskaffelse av midler
(Finansiering)

Eiendeler		=	Egenkapital		+	Gjeld	
Navn...			Eiers kapitalkonto			Navn ...	
Debet	Kredit		Debet	Kredit		Debet	Kredit
X				X			X

Eiers privatkonto	
Debet	Kredit
X	

Inntekter	
Debet	Kredit
	X

Kostnader	
Debet	Kredit
X	

Presenteres på resultatkontoen (resultatregnskapet)

Årsregnskapet Lærebok Det dobbelte bokholderis prinsipp en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Bokføringsprinsipper

	Eiendel	=	Egenkapital	+	Gjeld
For å øke regnskapsposten	Debet		Kredit		Kredit
For å redusere regnskapsposten	Kredit		Debet		Debet

Debet = Kredit
↓
Sum postert til debet = sum postert til kredit

Bokføring **til debet** angir anvendelse av kapital (tilførsel eller bruk av økonomiske ressurser)

Bokføring **til kredit** angir anskaffelse av kapital (finansiering)

Årsregnskapet Lærebok Det dobbelte bokholderis prinsipp en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Bokføring	
Generelle prinsipper	
Til debet av konto	Til kredit av konto
<ul style="list-style-type: none"> Økte eiendeler (E +) Redusert gjeld (G -) Redusert egenkapital (EK -) <ul style="list-style-type: none"> Privatforbruk/kapitaluttak Kostnader 	<ul style="list-style-type: none"> Reduserte eiendeler (E -) Økt gjeld (G +) Økt egenkapital (EK +) <ul style="list-style-type: none"> Kapitalinnskudd Inntekter
Anvendelse av kapital (Tilførsel eller bruk av økonomiske ressurser)	Anskaffelse av kapital (Finansiering)

Årsregnskapet Lærebok Det dobbelte bokholderis prinsipp en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Et bokføringseksempel

- Jan Warø er innehaver av et enkeltpersonforetak.
 - Virksomheten ble startet 1. mai 20x1 og består i økonomisk rådgivning for andre bedrifter.
 - En oversikt over transaksjonene i virksomheten i mai 20x1 er gitt nedenfor.
 - Oppgave:
 - Bokfør transaksjonene ved bruk av det dobbelte bokholderis prinsipp
 - Utarbeid resultatregnskapet for mai og balansen ved slutten av mai.

Årsregnskapet Lærebok Det dobbelte bokholderis prinsipp en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Jan Warø			
Økonomisk transaksjoner i mai 20x1			
1	<ul style="list-style-type: none"> Warø innbetaler egenkapital til bedriften Mottatt pengebeløp er satt inn på foretakets bankkonto 	30 000	
2	<ul style="list-style-type: none"> Betaling av husleie for mai måned Beløpet er finansiert med uttak fra bankkontoen 	8 500	
3	<ul style="list-style-type: none"> Rådgivning for en kunde utført i mai måned Kunden har betalt kontant ved innskudd på bankkontoen 	11 000	
4	<ul style="list-style-type: none"> Mottatt regning for bruk av telefon i mai måned Warø er innvilget kreditt, slik at regningen skal betales i juni 	6 000	
5	<ul style="list-style-type: none"> Rådgivning for en kunde utført i mai måned Kunden er innvilget kreditt, slik at beløpet skal betales i juni 	7 500	
6	<ul style="list-style-type: none"> Warø tar ut penger fra bedriften til dekning av eget privat forbruk Beløpet er finansiert ved uttak fra bankkontoen 	9 500	

Årsregnskapet Lærebok Det årlige utgaveholderen bokholder TROND KRISTOFFERSEN

Ny egenkapital (1)			
1) Innbetaling av ny egenkapital		Debet	Kredit
Eiendel (+)	Bankinnskudd		
Egenkapital (+)	Warø kapital		
Bankinnskudd		Warø kapital	
Debet	Kredit	Debet	Kredit

Årsregnskapet Lærebok Det årlige utgaveholderen bokholder TROND KRISTOFFERSEN

Kostnad, betalt kontant (2)			
2) Betaling av husleie for mai		Debet	Kredit
Egenkapital (-)	Husleie		
Eiendel (-)	Bankinnskudd		
Bankinnskudd		Husleie	
Debet	Kredit	Debet	Kredit

Årsregnskapet Lærebok Det årlige utgaveholderen bokholder TROND KRISTOFFERSEN

Kontantsalg (3)			
3) Inntekt mottatt kontant		Debet	Kredit
Eiendel (+)	Bankinnskudd		
Egenkapital (+)	Salgsinntekt		
Bankinnskudd		Salgsinntekt	
Debet	Kredit	Debet	Kredit

Årsregnskapet Lærebok Det årlige utgaveholderen bokholder TROND KRISTOFFERSEN

Påløpt kostnad for mai (4)

4)	Regning for bruk av telefon i mai, skal betales neste måned		
		Debet	Kredit
Egenkapital (-)	Telefon		
Gjeld (+)	Leverandørgjeld		

Leverandørgjeld		Telefon	
Debet	Kredit	Debet	Kredit

Kredittsalg (5)

5)	Inntekt for mai, kunden er innvilget kreditt		
		Debet	Kredit
Eiendel (+)	Kundefordring		
Egenkapital (+)	Salgsinntekt		

Kundefordring		Salgsinntekt	
Debet	Kredit	Debet	Kredit

Eiers privatuttak fra bedriften (6)

6)	Eierens uttak av kontanter fra bedriften		
		Debet	Kredit
Egenkapital (-)	Warø privat		
Eiendel (-)	Bankinnskudd		

Bankinnskudd		Warø privat	
Debet	Kredit	Debet	Kredit

Jan Warø, bokføring for mai 20x1

Eiendeler		=	Egenkapital		+	Gjeld	
Kundefordring			Jan Warø kapitalkonto			Leverandørgjeld	
Debet	Kredit		Debet	Kredit		Debet	Kredit
¹⁾ Salg			¹⁾ Innskudd			⁴⁾ Kjøp	
Saldo							
Bankinnskudd			Jan Warø privatkonto				
Debet	Kredit		Debet	Kredit			
¹⁾ Innskudd	²⁾ Kjøp		⁶⁾ Uttak				
³⁾ Salg	⁵⁾ Uttak						
Saldo							
			Salgsinntekt			} Presenteres i Resultatregnskapet	
			Debet	Kredit			
			²⁾ Kjøp	³⁾ Salg			
			Saldo				
			Husleiekostnad				
			Debet	Kredit			
			²⁾ Kjøp				
			Telefonkostnad				
			Debet	Kredit			
			⁴⁾ Kjøp				
Eiendeler		=	Egenkapital		+	Gjeld	

Råbalanse og saldobalanse

	Råbalanse 31. mai		Saldobalanse 31. mai	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Kundefordring	7 500			
Bankinnskudd	41 000	18 000		
Warø Kapital		30 000		
Warø privat	9 500			
Leverandørgjeld		6 000		
Salgsinntekt		18 500		
Husleie	8 500			
Telefon	6 000			
	72 500	72 500		

Årsregnskapet

Lærebok Det dobbelte bokholderis prinsipp
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatdisponering

Egenkapital (eierens kapitalkonto)		Egenkapital (eierens kapitalkonto)	
Debet	Kredit	Debet	Kredit
	Inngående balanse		Inngående balanse
	Overskudd	Underskudd	
Resultatkonto med overskudd		Resultatkonto med underskudd	
Debet	Kredit	Debet	Kredit
Periodens kostnader	Periodens inntekter	Periodens kostnader	Periodens inntekter
Overskudd, krediteres EK			Underskudd, debiteres EK

Det dobbelte bokholderis prinsipp

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Jan Warø	Saldobalanse 31. mai 20x1 (foreløpig)		Avslutnings-postering		Resultat mai 20x1		Utgående balanse 31. mai 20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Kundefordring	7 500							
Bankinnskudd	23 000							
Warø kapital		30 000						
Warø privat	9 500							
Leverandørgjeld		6 000						
Salgsinntekt		18 500						
Husleie	8 500							
Telefon	6 000							
Overskudd								
	54 500	54 500						

Avslutning (1)

Saldo balansekontor til utgående balanse
Saldo resultatkontor til resultatkontoen

Beregn resultatet (2)

Inntekter

– Kostnader

= Resultat (overskudd)

Overføres eiers kapitalkonto (postering nr. 8)

Årsregnskapet

Lærebok Det dobbelte bokholderis prinsipp
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN